T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/111
KARAR NO : 2020/176
KARAR TR : 24/02/2020

ÖZET: Satış Memurluğu dosyasında yapılan açık artırma usulu ihale sonucu satılan gayrimenkule ilişkin olarak, %8 yerine %18 alındığı ileri sürülen KDV' nin iadesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın,ADLİ YARGIYERİNDE görülmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacılar: 1 - B.U. 2 - Ş.K.
Vekilleri : Av. H.A.
Davalı : Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı
Vekili : Av. B.Y.E.

OLAY: Davacılar vekili dava dilekçesinde özetle; Bozüyük Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından görevlendirilen Satış Memurluğunca 2018/2 sayılı dosya üzerinden 18/12/2018 tarihinde satışı yapılan Yeni Mahalle 311 ada 13 parselde kayıtlı taşınmazın açık artırmayla 713.000 TL bedelle satın alındığı, söz konusu konut ve işyerlerinde KDV oranının Bakanlar Kurulu Kararnamesi ve Cumhurbaşkanlığı kararlarıyla 31/03/2019 tarihine kadar %8 olacağı belirlenmiş iken satın alma bedeli üzerinden % 18 nispetinde ödenen katma değer vergisinin (KDV) % 8'in üzerinde kalan kısmının iadesi istemiyle yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idare vekili süresi içinde verdiği savunma dilekçesinde; davanın memur muamelesini şikâyet davası olup İcra Mahkemesinde görülmesi gerektiği görüşüyle davanın görev yönünden reddi gerektiğini savunmuştur.

SAKARYA VERGİ MAHKEMESİ'28.11.2019 gün ve E:2019/298 sayılı kararında; "…Olayda; ihale makamlarınca tahsil edilen vergilerin vergi dairelerine yatırılması işleminin özü itibarıyla vergi daireleri tarafından yapılan tahsilat işlemi niteliğinde bulunması ve anılan niteliği dolayısıyla ihale makamlarınca yapılan tahsilat işlemlerinin vergilendirmeyle ilgili idari işlemler olarak kabul edilmesi gerektiğinden, satış memurluğunca katma değer vergisi tahsil edilerek vergi dairesine yatırılması şeklinde gerçekleşen vergilendirmeyle ilgili idari işlem nedeniyle menfaatinin ihlal edildiği açık olan davacıların, kendilerinden tahsil edilip vergi dairesine aktarılan katma değer vergisinin iadesi istemiyle verginin yatırıldığı vergi dairesine ve akabinde Gelir İdaresi Başkanlığı'na yapılan düzeltme-şikayet başvurularının reddi üzerine Gelir İdaresi Başkanlığı hasım göstermek suretiyle açılan davanın esasının çözümlenebilmesi 3095 sayılı Kanun uyarınca ihaleye konu taşınmazın tabi olduğu katma değer vergisi oranının tespitine bağlıdır.

Bu itibarla, "vergi, resim/harç benzeri mali yüküm" kapsamında tahsil edilen bir bedel olan katma değer vergisinin iadesine ilişkin iş bu davanın görüm ve çözümünde vergi mahkemelerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır" şeklindeki gerekçe ile davalı idarenin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı idare vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI'(…)6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 322/2. maddesinde; "Paylaştırma ve ortaklığın giderilmesi için satış yapılması gereken hâllerde, hâkim satış için bir memur görevlendirir. Taşınır ve taşınmaz malların satışı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre yapılır." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun "Tetkik mercii başlıklı 4. maddesinde; "İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır... / İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikayet ve itirazların icra mahkemesi o mahkemenin hakimidir.", "Şikayet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde; "Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. / Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir "Şikâyet üzerine yapılacak muameleler başlıklı 17. maddesinin 1. fıkrasında ise; "Şikâyet tetkik merciince, kabul edilirse şikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. / Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur."

Olayda, Bozüyük Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından davacıların da hissedarı oldukları taşınmazın ortaklığın giderilmesi yoluyla satışına karar verildiği, satış için görevlendirilen Bozüyük Sulh Hukuk Mahkemesi Satış Memurluğunun 2018/2 numaralı dosya üzerinden taşınmazın satışıyla ilgili ilan yaptığı, ilanda KDV oranının % 18 olarak belirlendiği, ihaleyi kazanan davaların KDV oranının % 8 olarak belirlenmesi gerektiği gerekçesiyle bu konuda karar verilmesi için Satış Memurluğuna başvurduğu, Satış Memurluğunun talebin reddine karar verdiği, bunun üzerine davacı tarafından, söz konusu ihaleye ilişkin olarak yatırdığı KDV'nin % 8'in üzerinde kalan kısmının iadesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile

tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri dikkate alındığında, satış memurunun işlemlerine karşı şikayetleri inceleme görevi onu tayin eden sulh hukuk mahkemesine ait olduğundan, Bozüyük Sulh Hukuk Mahkemesi Satış Memurluğu tarafından yapılan ihale sonucunda alınan taşınmaza ilişkin olarak, Satış Memurluğunca verilen %18 oranında KDV ödenmesine dair kararın kanuna aykırılığı iddiası şikâyet yolu ile 2004 sayılı Kanun hükümleri uyarınca Sulh Hukuk Mahkemesinde çözümlenecektir. Mahkeme incelemeyi söz konusu dosya üzerinde yaparak, işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar verecektir. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, Satış Memurluğunun tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin yasaya uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği kanaatine varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 25/11/2019 tarihli ve E.-K.-2019/633-774 sayılı kararında da benzer hususların vurgulandığı görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, açılan davanın adli yargı yerinde görüm ve çözümü gerekmektedir" şeklindeki gerekçe ile 2247 sayılı Kanunun 10 ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vererek 17/01/2020 gün ve 2019/135817 sayılı görüş yazısı ile Mahkememize başvurmuş, başvuru 27/09/2019 tarihinde kayıt altına alınmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 24.02.2020 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davda adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı tarafından Bozüyük Sulh Hukuk Mahkemesi Satış Memurluğunun 2018/2 dosyasında yapılan açık artırma usulu ihale sonucu satılan gayrimenkule ilişkin olarak, %8 yerine %18 alındığı ileri sürülen KDV' nin iadesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun;

"Uygulanacak hükümler" başlıklı 322/2. maddesinde: "Paylaştırma ve ortaklığın giderilmesi için satış yapılması gereken hâllerde, hâkim satış için bir memur görevlendirir. Taşınır ve taşınmaz malların satışı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre yapılır"

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun;

"Şikâyet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde: "Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikâyet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir"

"Şikâyet üzerine yapılacak muameleler"başlıklı 17. maddesinde: "şikâyet tetkik merciince, kabul edilirse şikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur"

"Tetkik mercii" başlıklı 4. maddesinde de: "İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra tetkik merciinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra tetkik mercii daireleri numaralandırılır. İcra tetkik merciinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra tetkik mercii hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik şikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî işlerine bakar. İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikâyet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimidir."

Hükümleri yer almaktadır.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Hal böyle iken, satış memurluğunca yapılan ihale sonucunda alınan taşınmaza ilişkin, icra müdürlüğünce verilen KDV ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılığı iddiasının şikâyet yolu ile adli yargı yerinde çözümleneceği,mahkemenin incelemeyi, söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği kuşkusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, satış memurluğunun tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin yasaya uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

Belirtilen nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile Sakarya Vergi Mahkemesince

verilen 28.11.2019 gün ve E:2019/298 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç: Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Sakarya Vergi Mahkemesince verilen 28.11.2019 gün ve E:2019/298 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 24.02.2020 gününde Üyeler Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN

KARŞI OY

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. Maddesinde, vergi mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği kuralı yer almaktadır.

Dava konusu uyuşmazlığın, vergi kanunları uygulanarak çözümlenebilecek olması karşısında, davanın görüm ve çözümünün vergi mahkemesinin görevine girdiği görüşüyle çoğunluk kararına katılmıyoruz. 24.02.2020

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	**Nurdane TOPUZ**	**Ahmet ARSLAN**